

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/43/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421203916
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4421203916.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: otec J. V. S., nar. XX.X.XXXX, bytom N. D., B. XX, zastúpený Mgr. RNDr. Máriou Zacharovou, PhD., advokátkou so sídlom v Nových Zámkoch, Forgáčova bašta 7, IČO: 52 864 910 a matka C. S., nar. X.X.XXXX, bytom N. D., R. X, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 8P/102/2021-26 zo dňa 30. septembra 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nové Zámky) uznesením zo dňa 30.9.2021, č. k. 8P/102/2021-26 pri právnom posúdení podľa § 35 Zákona o rodine, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1 a § 360 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) zamietol ako nedôvodný návrh otca na nariadenie ním požadovaného neodkladného opatrenia, ktorý mal spočívať v tom, aby súd nahradil súhlas matky maloletého V. S. so žiadosťou o prijatie tohto dieťaťa do predprimárneho vzdelávania do materskej školy v N. a zároveň, aby súd nahradil súhlas matky so zápisom maloletého V. do materskej školy v N. D. na V. ulici č. XX/XX a s navštevovaním tejto školy.

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

3. Pokiaľ ide o odôvodnenie zamietajúceho stanoviska ohľadne požadovaného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, prvoinštančný súd uviedol, že predmetný návrh nepovažoval za opodstatnený, pretože nevzhliadol akútnosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Takisto nebola vzhliadnutá ani obava v tom smere, že by malo dôjsť k ohrozeniu budúcej novej exekúcie. V danom prípade ide o nezhodu medzi rodičmi spočívajúcu v tom, či by ich maloleté dieťa malo alebo nemalo navštevovať materskú školu v N. D..

4. Súd prvej inštancie uviedol, že aktuálne nie je povinný rozhodovať o tejto otázke podľa § 351 Zák. o rodine, pretože nejde o podstatnú vec, týkajúcu sa maloletého. Napriek schváleniu rodičovskej dohody súdom, na základe ktorej budú rodičia maloletého V. spoločne rozhodovať o všetkých veciach týkajúcich sa tohto dieťaťa, pričom o predmete požadovaného nariadenia neodkladného opatrenia otcom sa rodičia navzájom nevedeli dohodnúť, súd prvej inštancie zdieľal ten názor, že nejde o podstatnú vec týkajúcu sa tohto dieťaťa. O podstatnú vec by išlo vtedy, ak by sa žiadalo nahradenie súhlasu matky so zápisom maloletého dieťaťa na povinné predprimárne vzdelávanie do materskej školy, resp. o zápis do povinnej školskej dochádzky, ktoré povinnosti pre obidvoch rodičov rezultujú práve zo školského zákona.

5. Pri rozhodovaní sledoval aj prvoradé rešpektovanie záujmu maloletého V. na takomto rozhodnutí (ak by požadované neodkladné opatrenie súd nariadil) a vychádzal z tej skutočnosti, že ku dňu jeho rozhodovania maloletý nedosahoval ani vek 3-och rokov. V prípade dieťaťa v tomto veku majú rodičia právo dieťaťu poskytovať celodennú starostlivosť v rámci rodičovskej dovolenky. Súd nespochybňuje dôležitosť predprimárneho vzdelania, avšak je diskutabilné (v čom sa rozchádzajú aj niektoré vedecké štúdie), že v akom veku má byť dieťa vlastne predprimárne zaškolené a či v tejto súvislosti nemá prednosť materinská starostlivosť v rámci rodičovskej dovolenky.

6. Z lekárskej správy MUDr. Loránkovej (pediatricky) mal súd zdravotný stav maloletého V. za preukázaný ako dobrý. Maloletý síce rozpráva menej a neskôr ako jeho starší brat. Bol vyšetrený neurológom, ktorý zistil, že všetko je v norme a pediatricka odporučila rozvoj reči a logopedické vedenie. Ďalej súd konštatoval, že za stavu rozhodovania o zmene výchovného prostredia a výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletému v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 8P/56/2021 je predčasné rozhodovať o zápise a návšteve materskej školy nachádzajúcej sa v N..

7. Podanie návrhu zo strany otca na nariadenie ním požadovaného neodkladného opatrenia vyhodnotil súd z časti aj s poukazom na účelovosť, pretože matke sa ním má zabrániť odsťahovanie spolu s dieťaťom do C., čím sa matka otcovi vyhráža. Maloletý je zverený do starostlivosti matky, ktorá sa oň riadne stará, čo potvrdil aj ÚPSVaR Nové Zámky a pediater.

8. Tým, že sa matka rozhodla nedať dieťa do škôlky v čase, keď nedosahovalo vek ani 3-och rokov, vlastne potvrdzuje záujem o celodennú starostlivosť o dieťa v domácnosti, v ktorej s ním žije. Ak otec argumentuje tým, že ich maloletý syn V. zaostáva za svojimi rovesníkmi, ako plnohodnotný zástupca (rodič) tohto dieťaťa, mal možnosť navštíviť logopéda, čo však neurobil.

9. V závere odôvodnenia napadnutého uznesenia prvoinštančný súd uviedol, že nevzhladol žiaden dôvod na okamžité zaradenie maloletého V. do predprimárneho zaškolenia vzhľadom na jeho útlý vek a porozvodové napätie medzi jeho rodičmi, ktoré dieťa vníma spolu s nimi a zároveň aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že matka je v súčasnom období schopná a ochotná si riešiť problémy ich dieťaťa vlastnou materinskou starostlivosťou, či to už bude v N. D. alebo v C.. Najlepší záujem mal. V. na nariadení neodkladného opatrenia požadovaného otcom súd nevzhladol, a preto jeho návrh v tomto smere ako neopodstatnený zamietol.

10. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie otec, žiadajúc odvolací súd o zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku 1. tak, že jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude vyhovieť v intenciách petitu podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 7.9.2021. Poukázal na danosť odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, čím mu súd znemožnil uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

11. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal potom, keď matka odhlásila maloletého z materskej škôlky, kde bol umiestnený na základe ich vzájomnej dohody. Napriek uvedenému a najmä odporúčaniu na zaškolení ich syna súd nevzhladol dôvod na bezodkladnú úpravu pomerov, pričom chce vyčkávať až do rozhodnutia vo veci samej, ktoré môže dlho trvať. Súd mal dostatok času na zistenie skutkového stavu veci, čo neurobil a rozhodol bez návrhu odborníka, resp. kurately. Matka odignorovala vyjadrenie k podanému návrhu z jeho strany a dokonca ju súd ani nevypočul. Obdobne ho nezaujímal ani názor kolízneho opatrovníka. Nevie z akého dôvodu vychádzal súd, keď predprimárne vzdelávanie mal za nepodstatné pretože z ust. § 35 Zák. o rodine to priamo nevyplýva. V tomto ustanovení nie je uvedený taxatívny výpočet situácií rozhodovania súdu, ale iba vymenovanie niektorých životných situácií, medzi ktoré patrí aj príprava na budúce povolanie.

12. Súd je v danej veci predpojatý, keď tvrdí, že iba materinská starostlivosť je pre dieťa, resp. by mohla byť najlepšia. Takýmto názorom otca diskriminuje a vylučuje ho z oblasti starostlivosti o maloletého. V rámci styku s otcom počas letných prázdnin bol syn 2x s otcom v súkromnej materskej škôlke a nemal problém so zaradením do kolektívu. Týmto rozhodnutím bola maloletému odopretá možnosť sa vzdelávať a socializovať, čím sa len prispieva k tomu, že bude za svojimi rovesníkmi zaostávať. Čakanie na rozhodnutie vo veci sp. zn. 8P/56/2021 je iba neúčelným vyčkávaním zasahujúcim do práv dieťaťa

a zároveň aj otca. Jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vôbec nie je účelový, v snahe zabrániť odsťahovaniu sa matky spolu s ich synom do C., aj keď s takýmto návrhom zo strany matky nesúhlasí.

13. Konanie matky nasvedčuje tomu, že potom ako odhlásila syna zo škôlky bude požadovať predĺženie rodičovského príspevku, ktorý jej vyplatia iba vtedy ak dieťa nebude v škôlke. Takéto konanie matky je potrebné považovať za zištné, neberúce ohľad na záujem maloletého V.. Jediné stabilné prostredie má maloletý v byte, v ktorom býva otec. Matka sa po rozvode trikrát sťahovala a aj teraz býva v byte, ktorý platí otec. O stabilite výchovného prostredia u matky vo vzťahu k maloletému nie je možné hovoriť. Ak syn vníma a prežíva napätie medzi rodičmi, tak je to dôsledok správania sa matky. Napadnuté rozhodnutie je založené na nespravodlivom a jednostrannom vnímaní úlohy matky v živote ich syna, bez overenia toho, či táto je vôbec schopná pri odignorovaní práv otca ako aj mal. V. na starostlivosť oboch rodičov. Týmto rozhodnutím bol ich syn znevýhodnený, pretože súd nerozporoval potrebu bezodkladne upraviť pomery požadovanými neodkladným opatrením.

14. Matka sa k podanému odvolaniu otca písomne nevyjadrila.

15. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že navrhuje Krajskému súdu v Nitre, aby napadnuté prvoinštančné uznesenie v plnom rozsahu potvrdil. Nestotožňuje sa s odvolacou námietkou otca, že prvoinštančný súd napadnuté rozhodnutie riadne nezdôvodnil. V záujme maloletého je, aby rodičia vzájomné výhrady voči starostlivosti zo strany druhého rodiča riešili v prvom rade medzi sebou a tieto neprenášali na iné subjekty, alebo inštitúcie.

16. Otec v písomnom vyjadrení na vyjadrenie kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu uviedol, že s ním nesúhlasí. Podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia využil iba možnosť, ktorú mu zákon umožňuje. Matka sa vôbec nevyjadrila ani k jeho odvolaniu, hoci bola k tomu písomne vyzvaná, čím nepoprela a nepreukázala, že by existoval dôvod pre odhlásenie maloletého V. z materskej školy. Tým, že matka bráni synovi vo vzdelávaní a socializácii, znevýhodňuje ho voči jeho rovesníkom. Žiada odvolací súd, aby jeho odvolaniu vyhovel.

17. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie v danej veci bolo podané v rámci zákonnej lehoty pre podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) oprávneným subjektom, preskúmal napadnuté prvoinštančné rozhodnutie v zamietajúcej časti výroku 1. a zároveň aj v súvisiacom výroku 2. o náhrade trov konania. Odvolací súd poznamenáva, že v konaniach súdu vo veci starostlivosti o maloleté deti súdy nie sú viazané rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní (§ 65 a § 66 CMP). Predmetné odvolanie otca bolo prejednané bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom odvolací súd následne dospel k záveru o nedôvodnosti takto podaného odvolania, s rozhodnutím o ňom tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

18. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdom prvej inštancie.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vyluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákone neustanovuje inak.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

19. V danom prípade súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie ním požadovaného neodkladného opatrenia v dostatočnom rozsahu osvedčil skutkový stav, ktorý sa následne z jeho strany premietol do správneho záveru ohľadne zamietnutia predmetného návrhu z dôvodu neexistencie potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi rodičmi maloletého V. a takisto aj z dôvodu neexistencie obavy, že by mohla byť exekúcia ohrozená. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia má charakter osvedčovania, ktoré sa v plnej miere neriadi striktno vymedzenými podmienkami pre dokazovanie (napr. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez výsluchu a vyjadrenia strán). Uvedené sa prejavilo aj v tomto konaní, kedy sa matka písomne nevyjadrila k podanému návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a neskôr ani k jeho odvolaniu.

20. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie nepochybuje o dôležitosti predprimárneho vzdelávania vo vzťahu k maloletému V., avšak vzhľadom na špecifiká danej veci a najmä zákonnú úpravu realizovanú zákonom č. 245/2008 Z. z., o výchove a vzdelávaní, na čo správne poukázal prvoinštančný súd, sa prikláňa k jeho stanovisku, že v prípade náhrady súhlasu matky s návštevou materskej školy za účelom zabezpečenia predprimárnej výchovy maloletého nejde o podstatnú vec. O podstatnú vec by išlo za tej situácie, že by maloletý V. dosiahol vek 5-ich rokov do 31. augusta, ktorý dátum predchádza začiatku školského roka, od ktorého začne dieťa absolvovať povinnú školskú dochádzku v príslušnej základnej škole. Za tohto stavu je predprimárne vzdelávanie dieťaťa povinné. K špecifikám danej veci patrí aj samotné prebiehajúce konanie iniciované otcom ohľadne zmeny výkonu rodičovských práv k maloletému V., ktoré má na Okresnom súde Nové Zámky pridelenú sp. zn. 8P/56/2021, v ktorom konaní za aktívnej účasti odborníkov (znalcov z príslušného vedného odboru) bude rozhodnuté o podanom návrhu otca, čo bude mať vplyv aj na otázku predprimárneho vzdelávania maloletého v predškolskom zariadení.

21. Za stavu právoplatného zverenia maloletého V. do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvoze manželstva jeho rodičov a stavu čerpania rodičovskej dovolenky matkou, otec musí rešpektovať jej právo rozhodovať, kde bude matka spolu so synom bývať. Súčasný vek maloletého a stav čerpania rodičovskej dovolenky matkou, ktorá zabezpečuje celodennú starostlivosť o dieťa je v jeho záujme, zatiaľ zostať vo výchovnom prostredí matky, v kvalite ktorého neboli zistené kolíznym opatrovníkom a zároveň aj detským pediatrom nedostatky.

22. V konaní o tomto návrhu otec ani v základných rysoch neosvedčil svoje tvrdenia ohľadne zaostávajúceho vývoja ich syna v porovnaní s jeho rovesníkmi. Na margo zdravotného stavu maloletého V. je potrebné uviesť, že tento bol hodnotený pediatrom a neurológom ako dobrý, pričom detský pediater z dôvodu oneskoreného rozprávania odporučil rodičom návštevy u logopéda spolu s maloletým, ktoré návštevy môže spolu so synom absolvovať aj otec.

23. Vychádzajúc z obsahu uzatvorenej rodičovskej dohody o výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému V. je možné konštatovať, že otec tohto dieťaťa vzhľadom na stanovený rozsah tejto dohody, najmä pokiaľ ide o stretávanie sa s maloletým vôbec nie je ukrátený na svojich rodičovských právach. Práve upravený rozsah stretávania umožňuje otcovi podieľať sa v časti aj na výchove maloletého.

24. Záverom odvolací súd poznamenáva, že v prospech potvrdenia napadnutého uznesenia svedčí aj predchádzajúca a súčasná pandemická situácia spôsobená corona vírusom C-15, ktorý vírus nachádza živnú pôdu vo väčšom meradle v kolektívnych zariadeniach, medzi ktoré je potrebné zaradiť aj materské školy.

25. V kontexte uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté - zamietajúce uznesenie súdu prvej inštancie v oboch jeho výrokoch (aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania), ako vecne správne

podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ďalšom odvolací súd poukazuje na rozsah a predovšetkým obsah napadnutého uznesenia, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).